

DaÚ?

bez chyb, pokut a penále

měsíčník č. 4/2026, ročník XXVII.

Vydavatel
Poradce s.r.o.
Hlavní třída 28/2020, Český Těšín
IČ: 25836200
e-shop: www.i-poradce.cz

Odpovědná redaktorka
Jarmila Blaščíková

Spolupracovníci
Ing. Martin Děrgel
Ing. Václav Benda
JUDr. Ladislav Jouza
Ing. Ivan Macháček
Ing. Antonín Daněk
Ing. E. Sedláková

Objednávky a distribuce
www.i-poradce.cz, e-shop
Doručíme poštou nebo kurýrem.

Zákaznické centrum
pondělí – pátek - 9.00 – 15.00
☎ 558-731 125, 731 126, 731 127,
732 708 627, 773 670 836
✉ abo@i-poradce.cz
🌐 www.i-poradce.cz

Sazba/Tisk
inFORM vydavatelstvo, s.r.o.
únor 2026

Za správnost údajů v příspěvcích
odpovídají autoři.

ISSN: 1214-522X MK ČR: E 10000

Vážení čtenáři!

Jak optimalizovat svou daňovou povinnost a na co bychom neměli zapomenout v souvislosti se zpracováním **daňového přiznání k dani z příjmů FO a PO za zdaňovací období 2025** se dočtete v rubrice **Aktuálně**.

V dnešním digitálním světě představují profesionální **webové stránky** zásadní prvek úspěšného fungování daňových a účetních firem. Jaký je jejich význam a jaké jsou přínosy, ale i rizika ozřejmí Ing. Ivan Macháček v příspěvku **Webové stránky daňové a účetní firmy**.

Z pohledu přímých a nepřímých daní nepřehledněte příspěvky **Osvobození od daně z příjmů dle § 4 a § 4a ZDP, Pracovní cesty poplatníků daně z příjmů v prokázané výši, Bezúplatné poskytnutí zboží a DPH, Internetový obchod a DPH, Cestovní výdaje – náhrada** a další.

Co jsme připravili v našich dalších publikacích? Poradce 7-8/2026 – **Daňový řád s komentářem**; PaM 4/2026 – **Cestovní náhrady 2026, Průměrná mzda zvyšuje v roce 2026 práva a nároky zaměstnanců**; DÚVaP 3-4/2026 – **Problémy mzdové účetní**, Od účetní závěrky k daňovému přiznání a 1000 řešení 1-2/2026 – **Pomocník mzdové účetní k 1. 1. 2026**.

V aktuální nabídce jsou **ZÁKONY I.-V. 2026 – úplné znění zákonů s účinností od 1. 1. 2026**. Užitečnými pomocníky budou i **Daňová přiznání FO a PO za rok 2025, Pomocník mzdové účetní 2026, Účetní závěrka za rok 2025 a Daňové a nedaňové výdaje 2026**.

Všechny publikace si můžete objednat prostřednictvím zákaznického servisu i přes e-shop. Telefonní čísla 558 731 125-128, 773 670 836, 732 708 627, e-shop: www.i-poradce.cz, e-mail: abo@i-poradce.cz.

Nezapomněli jsme také na tematické balíčky: **Daňová přiznání FO a PO za rok 2025, Začátek roku – mzdová účetní, Daňový řád po novelách, Konec roku v účetní a daňové oblasti, Příručka mzdové účetní 2026 a ZDP po novelách**.

Věříme, že si ze široké nabídky vyberete a již teď se těšíme na další setkávání v roce 2026.

Jarmila Blaščíková
odpovědná redaktorka

Aktuální nabídka novelizovaných zákonů s komentáři

Objednávejte přes e-shop www.i-poradce.cz, chraňte sebe a svou rodinu, zásilku doručíme poštou nebo kurýrem.

RUBRIKY

A
PD
ND
VP
Ú
RO
MO

AKTUÁLNĚ	A	Pokyny k práci na pracovní cestě	40
		JUDr. Eva Dandová	
Daňové přiznání FO	3		
Ing. Ivan Macháček			
Daňové přiznání PO	9	ÚČETNICTVÍ	Ú
Ing. Martin Děrgel		Účetní závěrka a účetní uzávěrka	45
Webové stránky daňové a účetní firmy	11	Ing. Jiří Koch	
Ing. Ivan Macháček		Dohadné položky – aktivní a pasivní	49
Marek Macháček		Ing. Jiří Koch	
PŘÍMÉ DANĚ – ZDP	PD	RADY ODBORNÍKŮ	RO
Přehled změn v ZDP v roku 2025 (2.)	15	Manželé na společném pracovišti	53
Ing. Ivan Macháček		JUDr. Lada Jouzová	
Pracovní cesty poplatníků daně z příjmů v prokázané výši	22	Podnikatelský sektor a zdravotní pojištění	56
Ing. Eva Sedláková		Ing. Antonín Daněk	
Pracovní cesty zaměstnanců z hlediska daně z příjmů	25	Povinnosti personalisty	59
Ing. Eva Sedláková		JUDr. Eva Dandová	
NEPŘÍMÉ DANĚ – DPH	ND	MZDY A ODVODY	MO
Bezúplatné poskytnutí zboží a DPH	28	Příplatky a odměny za práci	64
Ing. Václav Benda		JUDr. Lada Jouzová	
Internetový obchod a DPH	32	Dohody o pracovní činnosti a ZP	68
Ing. Václav Benda		Ing. Antonín Daněk	
VÝDAJE PODNIKATELE	VP	Komentované zákony po novelách v ročníku 2025 a 2026	71
Cestovní výdaje – náhrada	37	Termíny pro praxi v únoru 2026	72
JUDr. Eva Dandová			

Daňové přiznání F0

V souvislosti se zpracováním daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2025 si uvedeme některé tipy a rady, jak optimalizovat svou daňovou povinnost a na co bychom neměli zapomenout.

A

Využití možnosti uplatnění různých forem daňového odpisování vedoucí k daňové optimalizaci

V případě, že **poplatník vyčíslí za zdaňovací období vyšší základ daně ze samostatné činnosti dle § 7 ZDP nebo z nájmu dle § 9 ZDP a ve zdaňovacím období roku 2025 pořídil nový hmotný majetek, může využít k daňové optimalizaci následující postupy daňového odpisování:**

- uplatnit zrychlené odpisování nového hmotného majetku dle § 32 ZDP namísto rovnoměrného odpisování dle § 31 ZDP – při zrychleném odpisování jsou totiž daňové odpisy v prvním a ve druhém roce výrazně vyšší než u odpisování rovnoměrným způsobem;
- použít zvýšenou roční odpisovou sazbu v 1. roce rovnoměrného odpisování u nového hmotného majetku ve smyslu § 31 odst. 1 písm. a) ZDP v rozsahu zvýšení roční sazby o 10 % až 20 % dle písmene b), c) a d) tohoto ustanovení;
- využít zvýšení odpisů v 1. roce zrychleného odpisování u nového hmotného majetku ve smyslu § 32 odst. 2 písm. a) ZDP v rozsahu zvýšení odpisu o 10 % až 20 % vstupní ceny ve smyslu bodu 1 až bodu 3 tohoto ustanovení.

V případě, že **poplatník vyčíslí za zdaňovací období roku 2025 nižší dílčí základ daně ze samostatné činnosti**

dle § 7 ZDP resp. nižší dílčí základ daně z nájmu dle § 9 ZDP, který mu při uplatnění odpisů nově pořízeného nebo stávajícího hmotného majetku neumožní uplatnit veškeré nezdanitelné

Pokud je příjem manželky za zdaňovací období vyšší než 68 000 Kč, slevu na dani manželem nelze uplatnit.

né části základu daně a veškeré slevy na dani v plné zákonné výši v rámci daňového přiznání za rok 2025, které by z důvodu jejich neuplatnění propadly, může využít následující postupy daňového odpisování:

- ne zahájení daňového odpisování u nově pořízeného hmotného majetku dle § 26 odst. 8 ZDP – dle tohoto ustanovení poplatník není povinen daňové odpisy pro účely zákona o daních z příjmů uplatnit;
- přerušení daňového odpisování u stávajícího hmotného majetku dle § 26 odst. 8 ZDP – po dobu přerušení odpisování nejsou odpisy uplatňovány a není prováděno ani evidenční odpisování na inventurní kartě. Při dalším odpisování je nutné pokračovat způsobem, jako by odpisování nebylo přerušeno a o dobu přerušení se prodlouží celková doba odpisování hmotného majetku;
- použití nižší odpisové sazby u rovnoměrného odpisování u nového nebo stávajícího hmotného majet-

ku dle § 31 odst. 7 ZDP – pokud v daném zdaňovacím období poplatník zvolí nižší výši odpisové sazby, než odpovídá maximální roční odpisové sazbě, nemůže v dalším zdaňovacím období překročit maximální výši odpisu. Tuto optimalizační možnost lze využít pouze u rovnoměrného odpisování, nelze ji však využít u zrychleného odpisování.

Dle § 30a odst. 1 ZDP hmotný majetek, který je bezemisním vozidlem, pořízený v období od 1. ledna 2024 do 31. prosince 2028, může poplatník, který je jeho prvním odpisovatelem, odepsat bez přerušení do 100 % vstupní ceny za 24 měsíců, přičemž za prvních 12 měsíců může poplatník uplatnit odpisy rovnoměrně až do výše 60 % vstupní ceny hmotného majetku a za dalších bezprostředně následujících 12 měsíců uplatní odpisy rovnoměrně do výše 40 % vstupní ceny hmotného majetku. Tyto mimořádné odpisy se stanoví s přesností na celé měsíce, přičemž poplatník má povinnost zahájit odpisování počínaje následujícím měsícem po dni, v němž byly splněny podmínky pro odpisování. Při zahájení nebo ukončení odpisování v průběhu zdaňovacího období lze uplatnit odpisy pouze ve výši připadající na toto zdaňovací období. Odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

Ustanovení § 30a ZDP představuje pouze možnost, kterou poplatník může využít, přičemž pokud tak neučiní, může postupovat i u výše uvedeného hmotného majetku podle obecné právní úpravy odpisování dle § 31 ZDP (rovnoměr-
né odpisování) nebo dle § 32 ZDP (zrychlené odpisování).

Příklad 1

Podnikatel zakoupil v dubnu 2025 bezemisní osobní automobil (elektromobil) o vstupní ceně 1 050 000 Kč a uvedl jej do užívání rovněž v dubnu 2025. Automobil poplatník vložil do svého obchodního majetku a používá ho výhradně k podnikatelským účelům. Uveďte si níže porovnání výše odpisů při uplatnění rovnoměrných odpisů, zrychlených odpisů a mimořádných odpisů.

Výše odpisů při rovnoměrném odpisování dle § 31 ZDP	
Zdaňovací období	Výpočet odpisů v Kč
2025	$1\,050\,000 \times 11 : 100 = 115\,500$
2026 až 2029	$1\,050\,000 \times 22,25 : 100 = 233\,625$

Výše odpisů při zrychleném odpisování dle § 32 ZDP	
Zdaňovací období	Výpočet odpisů v Kč
2025	$1\,050\,000 : 5 = 210\,000$
2026	$2 \times 840\,000 : (6 - 1) = 336\,000$
2027 atd.	$2 \times 504\,000 : (6 - 2) = 252\,000$

Výše mimořádných odpisů § 30a ZDP

Za prvních 12 měsíců lze uplatnit 60 % vstupní ceny, tedy částku 630 000 Kč, tj. 52 500 Kč měsíčně. Za dalších 12 měsíců lze uplatnit 40 % vstupní ceny, tedy částku 420 000 Kč, tj. 35 000 Kč měsíčně.

Zdaňovací období	Výpočet odpisů v Kč
2025	$52\,500 \times 8 \text{ měsíců} = 420\,000$
2026	$52\,500 \times 4 \text{ měsíce} + 35\,000 \times 8 \text{ měsíců} = 490\,000$
2027	$35\,000 \times 4 \text{ měsíce} = 140\,000$

Poplatník s příjmy dle § 7 ZDP se může v rámci přípravy daňového přiznání za rok 2025 s ohledem na dosažený základ daně z příjmů rozhodovat mezi částkou odpisů z nově pořízeného bezemisního vozidla ve výši 115 500 Kč (rovnoměrný způsob odpisování), 210 000 Kč (zrychlený způsob odpisování) až po 420 000 Kč (mimořádné odpisy) a to tak, aby jeho daňová povinnost za rok 2025 byla co nejnižší, ale aby poplatník současně mohl uplatnit veškeré v úvahu přicházející nezdanitelné části základu daně dle § 15 ZDP a slevy na dani dle § 35ba ZDP, které při jejich neuplatnění propadají.

Vyhnutí se progresivní dani

V rámci zdanění příjmů fyzické osoby jsou uplatňovány dle § 16 ZDP dvě sazby daně. Sazba daně 15 % se uplatní pro část základu daně do výše 36 násobku průměrné mzdy a sazba daně 23 % se uplatní pro část základu daně přesahující 36 násobek průměrné mzdy.

Výše průměrné mzdy v roce 2025 na základě nařízení vlády č. 282/2024 Sb. činí 46 557 Kč. Ve smyslu znění § 16 odst. 1 ZDP činí pro rok 2025 hranice mezi uplatněním sazby daně 15 % a 23 % dosažená výše základu daně 1 676 052 Kč.

Z § 16 odstavce 2 ZDP vyplývá, že daň se vypočte ze základu daně sníženého o nezdanitelné části základu daně (§ 15 ZDP) a o odčitatelné položky od základu daně (§ 34 ZDP) zaokrouhleného na celá sta Kč dolů, a to jako součet součinů příslušné části takového základu daně a sazby pro tuto část základu daně.

Možnosti, jak se lze v daňovém přiznání za rok 2025 vyhnout uplatnění progresivního zdanění:

- Uplatnění zrychleného odpisování u nově pořízeného hmotného majetku
- Použití zvýšené roční odpisové sazby v 1. roce rovnoměrného odpisování
- Zvýšení odpisů v 1. roce zrychleného odpisování
- Uplatnění mimořádných odpisů při pořízení bezemisního vozidla
- Využití reálné spolupráce osob
- Uplatnění paušálních výdajů v případě nízkých skutečných výdajů

Příklad 2

V tomto příkladu si ukážeme, jak se soukromý zemědělec, který dosáhne z podnikání dle § 7 odst. 1 písm. a) ZDP za rok 2025 zdanitelné příjmy ve výši 3 800 000 Kč, může vyhnout uplatnění progresivní sazby daně tím, že využije reálné spolupráce osob. Poplatník uplatňuje paušální výdaje ve výši 80 %, a to v maximální limitní výši 2 mil. Kč x 80 % = 1 600 000 Kč. Jeho manželka je doma a nemá žádné zdanitelné příjmy. V domácnosti žijí dvě děti, starší 3 let. Podnikatel převedena spolupracující manželku ve smyslu § 15 odst. 3 ZDP maximální výši základu daně 540 000 Kč.

Pokud by nedošlo k uplatnění spolupráce osob, činilo by zdanění poplatníka z dosaženého základu daně za rok 2025 ve výši 2 200 000 Kč:

- $(1\,676\,052 \text{ Kč} \times 0,15 + 523\,948 \text{ Kč} \times 0,23) - 30\,840 \text{ Kč} = 341\,076 \text{ Kč}$.

Protože v domácnosti žijí děti, starší 3 let věku, nemůže manžel v roce 2025 uplatnit slevu na dani na manželku dle § 35bb ZDP.

Zdanění obou osob v případě spolupráce manželky v roce 2025		
Výpočet daně v Kč	Manžel	Manželka
Základ daně	1 660 000	540 000
Vypočtená daň (sazba daně 15 %)	249 000	81 000
Základní sleva na dani na poplatníka	30 840	30 840
Daňová povinnost	218 160	50 160

Celkové zdanění obou manželů činí 268 320 Kč a je výrazně nižší než v případě nevyužití institutu spolupráce osob podnikajícím manželem.

Příklad 3

V tomto příkladu si ukážeme, jak se podnikatel provozující řemeslnou živnost, který dosud vede daňovou evidenci, může vyhnout uplatnění progresivní sazby daně tím, že se rozhodne v rámci přípravy daňového přiznání za rok 2025 přejít na uplatnění paušálních výdajů. Podnikatel dosáhne za rok 2025 zdanitelné příjmy ve výši 3 000 000 Kč a daňově uznatelné výdaje pouze ve výši 1 200 000 Kč. Jiné příjmy poplatník nemá. Poplatník uplatňuje pouze základní slevu na dani na poplatníka.

Porovnání zdanění v roce 2025		
Údaje v Kč	Uplatnění paušálních výdajů	Uplatnění skutečných výdajů (vedení DE)
Zdanitelné příjmy	3 000 000	3 000 000
Výše výdajů	limitní výše 1 600 000	1 200 000
Základ daně z příjmů	1 400 000	1 800 000
Základ daně pro sazbu 15 %	1 400 000	1 676 052
Daň z příjmů 15 %	210 000	251 407,80
Základ daně pro sazbu 23 %	0	123 948
Daň z příjmů 23 %	0	28 508,04
Výše daně po zaokrouhlení	210 000	279 916
Sleva na dani na poplatníka	30 840	30 840
Výsledná daň	179 160	249 076

V daném případě je pro poplatníka výhodné v rámci zpracování daňového přiznání za rok 2025 přejít z daňové evidence na paušální výdaje. Poplatník však nesmí zapomenout na případnou úpravu základu daně z příjmů za rok 2024 dle § 23 odst. 8 písm. b) ZDP v podaném dodatečném daňovém přiznání za rok 2024 včetně podání opravného přehledu na správu sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovnu.

Uplatnění výše paušálů u různých druhů příjmů

Ze znění pokynu D-59 k § 7 odst. 7 ZDP vyplývá, že pokud poplatník uplatní daňové výdaje procentem z příjmů, uplatní takto výdaje ze všech druhů příjmů, které má podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) a odst. 2 zákona a které tvoří jeden dílčí základ daně, s výjimkou uvedenou v § 12 odst. 1 a 2 zákona, kdy musí uplatnit daňové výdaje ze všech druhů příjmů ve skutečně prokázané výši.

Příklad 4

Fyzická osoba dosáhne za zdaňovací období 2025 následující příjmy členěné podle § 7 ZDP:

Příjem dle § 7 ZDP	Údaj v Kč
z řemeslné živnosti	1 200 000
ze živnosti „zprostředkování obchodu a služeb“	360 000
z pronájmu majetku zahrnutého v obchodním majetku	190 000

Poplatník uplatňuje paušální výdaje. V daňovém přiznání uplatňuje pouze základní slevu na dani na poplatníka.

Pokud fyzická osoba vykonává více činností zahrnutých do základu daně z příjmů dle § 7 ZDP, je nutno uplatnit odlišná procenta paušálních výdajů podle druhu vykonávaných činností. V našem případě může poplatník uplatnit k příjmům z řemeslné živnosti výdaje ve výši 80 % příjmů, k příjmům ze zprostředkování výdaje ve výši 60 % příjmů a k příjmům z pronájmu ve výši 30 % příjmů.

Údaj za rok 2025	Výpočet paušálních výdajů v Kč
Paušální výdaje z řemeslné živnosti	1 200 000 Kč x 0,80 = 960 000 Kč
Paušální výdaje z ostatních živností	360 000 Kč x 0,60 = 216 000 Kč
Paušální výdaje z pronájmu	190 000 Kč x 0,30 = 57 000 Kč
Základ daně dle § 7 ZDP	1 750 000 Kč – 1 233 000 Kč = 517 000 Kč

Je nezbytně nutné, aby poplatník správně při vedení evidence příjmů přiřadil dosažené příjmy z jednotlivých činností, aby mohl z těchto příjmů správně použít procento příjmů pro uplatnění paušálních výdajů. Poplatník rovněž nesmí opomenout skutečnost, že musí u všech výše uvedených druhů příjmů zahrnutých v rámci jednoho dílčího základu daně (§ 7 ZDP) uplatnit buď skutečné výdaje nebo paušální výdaje. Nemůže pro jeden druh příjmu uplatnit například paušální výdaje (u tohoto druhu příjmu dosahuje velmi nízké skutečné výdaje) a u zbývajících druhů příjmů uplatnit skutečné výdaje (skutečné výdaje jsou vyšší než paušální výdaje), i když by tento postup byl pro poplatníka výhodnější.

Využití všech nezdanitelných částí základu daně a slev na dani, které při jejich neuplatnění propadají

Poplatník daně z příjmů fyzických osob by měl při přípravě daňového přiznání k dani z příjmů za rok 2025 postupovat tak, aby mohl v plné míře využít všechny odpočty od základu daně umožněné ustanovením § 15 ZDP (nezdanitelné části základu daně). Pokud některý z těchto odpočtů, které pro poplatníka připadají v úvahu, nebude možné z důvodu nízkého dosaženého základu daně uplatnit, neuplatněná výše odpočtu propadá a nelze ji za rok 2025 uplatnit v následujícím kalendářním roce. Jedná se o následující odpočty:

- odpočet hodnoty bezúplatného plnění (daru)** dle § 15 odst. 1 ZDP – v úhrnu lze odečíst za zdaňovací období let 2022 až 2026 ve smyslu znění zákona č. 24/2025 Sb. (jedná se o novelu zákona č. 128/2022 Sb.) hodnotu bezúplatného plnění v úhrnu nejvýše 30 % ze základu daně;
- odpočet úroků z úvěrů ze stavebního spoření a z hypotečních úvěrů** použitých na financování bytových potřeb dle § 15 odst. 3 a 4 ZDP – úhrnná částka úroků, o které lze snížit základ daně ze všech úvěrů poplatníků v téže společně hospodařící domácnosti, nesmí překročit 150 000 Kč;

3. odpočet příspěvků zaplacených poplatníkem ve zdaňovacím období na jeho daňově podporované produkty spoření na stáří a daňově podporované pojištění dlouhodobé péče, jehož je pojistníkem dle § 15 odst. 5 ZDP – v celkovém úhrnu lze odečíst nejvýše 48 000 Kč zaplacených příspěvků poplatníkem ve zdaňovacím období.

Rovněž tak platí, že **pokud v daňovém přiznání k dani z příjmů fyzických osob není vytvořen prostor pro uplatnění slev na dani dle § 35ba ZDP, tyto slevy propadají.** Jedná se o následující slevy:

Slevy na dani dle § 35ba odst. 1 ZDP	Sleva v Kč za rok 2025
základní sleva na poplatníka (písm. a)	30 840
sleva na manžela [písm. b) a § 35bb]	24 840
základní sleva na invaliditu (písm. c)	2 520
rozšířená sleva na invaliditu (písm. d)	5 040
sleva na držitele průkazu ZTP/P (písm. e)	140

Sleva na dani dle § 35ba odst. 1 písm. a) je roční slevou na dani, slevy na dani dle § 35ba odst. 1 písm. b) až e) lze uplatnit ve výši jedné dvanáctiny roční slevy za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byly splněny podmínky pro uplatnění nároku na snížení daně. Připomínáme zde ještě další speciální slevy na dani:

- sleva na dani z titulu zaměstnání osob se zdravotním postižením a s těžším zdravotním postižením dle § 35 ZDP (nelze převést do dalšího zdaňovacího období);
- sleva na dani u poplatníka, kterému byl poskytnut příslib investiční pobídky dle § 35a a § 35b ZDP.

Základní sleva na dani na poplatníka ve výši 30 840 Kč ročně přísluší každé fyzické osobě, která podléhá zdaňování daní z příjmů. Výše slevy je stejná bez ohledu na to, kolik měsíců ve zdaňovacím období (kalendářním roce) poplatník pobíral zdanitelný příjem. Poplatník, který podává přiznání k dani z příjmů fyzických osob, uplatní si tuto slevu na dani v daňovém přiznání za příslušné zdaňovací období (kalendářní rok) po vypočtení daně ze základu daně. Pokud například uchazeč o zaměstnání, který pobírá podporu v nezaměstnanosti, v průběhu kalendářního roku 2025 zahájil podnikání, může si poplatník v daňovém přiznání k dani z příjmů za rok 2025 uplatnit plnou výši roční základní slevy na poplatníka 30 840 Kč bez ohledu na to, kdy v průběhu roku došlo k zahájení podnikatelské činnosti (i v případě, že k zahájení podnikání dojde až v průběhu prosince 2025). Obdobně student, který po ukončení střední nebo vysoké školy nastoupil do pracovního poměru, a učinil prohlášení k dani u zaměstnavatele, může v rámci ročního zúčtování daně u zaměstnavatele uplatnit plnou výši roční základní slevy na poplatníka 30 840 Kč.

Veškeré **podmínky pro uplatnění slevy na dani na manžela (manželku) jsou specifikovány v ustanovení § 35bb**

ZDP. Tato výše slevy se zvyšuje na dvojnásobek, pokud je sleva uplatňována na manžela, kterému je přiznán nárok na průkaz ZTP/P. Dle znění § 21e odst. 3 ZDP se pro účely daní z příjmů rozumí manželem také partner podle zákona č. 115/2006 Sb., upravujícího registrované partnerství. Slevu dle § 35ba odst. 1 písm. b) ZDP však nelze uplatnit na přítelkyni nebo přítele bez uzavření manželství mezi dvěma osobami odlišného pohlaví nebo bez uzavření registrovaného partnerství mezi osobami stejného pohlaví, i když tato osoba žije s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti.

Od roku 2024 platí pro uplatnění slevy na manžela zpřísněné dvě základní podmínky, které musí být současně splněny. **Slevu na manžela lze uplatnit pouze tehdy, pokud**

- poplatník žije ve společně hospodařící domácnosti s manželem a vyživovaným dítětem poplatníka, které nedovršilo věku 3 let, a**
- manžel poplatníka nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období 68 000 Kč.**

V § 35bb odst. 4 ZDP je obsažen výčet příjmů, které se nezahrnují do vlastního příjmu manžela pro účely uplatnění slevy na manžela. Zatímco například rodičovský příspěvek (poskytovaný v rámci rodičovské dovolené) a porodné se do výčtu vlastních příjmů manželky nezahrnují, tak naopak peněžitá pomoc v mateřství vyplácená v podpůrčí době (doba poskytování dávek), podpora v nezaměstnanosti, vyplacené nemocenské dávky a náhrada mzdy při dočasné pracovní neschopnosti se pro účely uplatnění slevy na dani na manželku do vlastního příjmu manželky započítávají. **Pokud je vlastní příjem manželky za zdaňovací období vyšší než 68 000 Kč, pak slevu na dani na manželku nelze druhým manželem uplatnit.**

Nesmíme však rovněž zapomenout na skutečnost, že **do vlastních příjmů manželky (manžela) se zahrnují** nejen veškeré vlastní příjmy dosažené v rámci závislé činnosti včetně příjmů podléhajících srážkové dani, příjmy ze samostatné výdělečné činnosti (zdaňované dle § 7 ZDP), z nájmu (zdaňované dle § 9 ZDP), příjmy z kapitálového majetku a ostatní příjmy zdaňované dle § 10 ZDP, ale **rovněž příjmy, které jsou od daně z příjmů fyzických osob osvobozeny nebo nejsou předmětem této daně.** Např. půjde o příjem z prodeje rodinného domu nebo jednotky, příjem z prodeje nemovitých věcí, příjem z prodeje hmotné movité věci nebo příjem z úplatného převodu cenných papírů, které jsou osvobozeny od daně z příjmů dle § 4 odst. 1 ZDP, dále půjde o ostatní příjmy zdaňované dle § 10 ZDP, které jsou dle § 10 odst. 3 ZDP od daně z příjmů osvobozeny. Do vlastních příjmů manželky (manžela) se zahrnují rovněž veškeré důchody poskytované podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

Co vše může uplatnit podnikatel, který vede daňovou evidenci?

V rámci sestavení daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob může poplatník, který vede daňovou evidenci dle § 7b ZDP, uplatnit v daňových výdajích například:

- **zakoupený movitý majetek, který nesplňuje** ve smyslu § 26 odst. 2 písm. a) ZDP **podmínku zařazení jako hmotný majetek**, tj. vstupní cena tohoto majetku je nižší než 80 000 Kč – půjde např. o zakoupení počítače, notebooku, tiskárny, přístrojů a náradí, mobilu, tabletu, kancelářského nábytku do kanceláře podnikatele apod., a to i v případě, že tento movitý majetek bude zakoupen až v závěru kalendářního roku;
- **veškerý nehmotný majetek** (např. software) bez ohledu na jeho vstupní cenu pořízený v průběhu zdaňovacího období dle § 24 odst. 2 písm. zn) ZDP;
- **veškeré nákupy režijního materiálu a zásob materiálu** pořízené v průběhu kalendářního roku i pořízené v rámci „předzásobení“ ke konci kalendářního roku;
- **tvorbu rezerv na opravy hmotného majetku** zahrnutého v obchodním majetku poplatníka v souladu s § 7 ZoR a § 24 odst. 2 písm. i) ZDP;
- nejen v průběhu podnikání, ale i **v roce zahájení podnikání může poplatník uplatnit vyšší daňové uznatelné výdaje, než činí jeho dosažené zdanitelné příjmy.**

Všechny výdaje však musí být účelně vynaložené a zdůvodnitelné. V případě daňové evidence má na rozdíl od účetnictví podnikatel tu výhodu, že pro daňové účely může využít veškeré výdaje od 1. ledna do 31. prosince 2025 a nemusí uplatňovat časové rozlišení těchto výdajů, jako se tomu děje při vedení účetnictví.

Možnosti uplatnění daňové ztráty

Ustanovení § 34 odst. 1 ZDP umožňuje poplatníkům daně z příjmů na základě jejich rozhodnutí od základu daně odečíst **pravomocně stanovenou**

daňovou ztrátu nebo její část třemi způsoby, a to:

- **Ve dvou zdaňovacích obdobích bezprostředně předcházejících zdaňovacímu období** nebo období, za které se podává daňové přiznání, za která se daňová ztráta stanoví. Platí zde podmínka, že v těchto dvou zdaňovacích obdobích lze daňovou ztrátu odečíst od základu daně pouze do souhrnné výše nepřesahující 30 000 000 Kč;
- **V pěti zdaňovacích obdobích bezprostředně následujících** po období, za které se daňová ztráta stanoví. V případě neuplatnění plné výše daňové ztráty v předcházejících dvou zdaňovacích obdobích platí možnost její neuplatněnou část využít jako položku odčitatelnou od základu daně poplatníka v pěti zdaňovacích obdobích bezprostředně následujících po období, za které byla daňová ztráta stanovena (za předpokladu, že se poplatník nevzdal práva na uplatnění daňové ztráty);
- Poplatník se může **vzdát práva na uplatnění daňové ztráty pro zdaňovací období následující po období**, za které se tato daňová ztráta stanoví, a to oznámením správci daně ve lhůtě pro podání daňového přiznání za období, za které se daňová ztráta stanoví; lhůtu pro podání tohoto oznámení nelze navrátit v předešlý stav. Vzdání se práva se vztahuje vždy na všechna následující zdaňovací období a na celou daňovou ztrátu (a to i na změny její výše na základě doměření), nelze ho tedy uplatnit jen na některá následující zdaňovací období nebo jen vůči části daňové ztráty; v takovém případě lze tedy daňovou ztrátu uplatnit jen ve dvou zdaňovacích obdobích bezprostředně předcházejících období, za které byla stanovena. Tím, že se poplatník vzdá uplatnění ztráty do budoucna, neprodlužuje se lhůta pro stanovení daně za tuto budoucí zdaňovací období ani za období, za

kteří je daňová ztráta stanovena (blíže v § 38r odst. 2 ZDP).

Z ustanovení § 38zh ZDP vyplývá, že pokud poplatník podá současně s daňovým přiznáním nebo dodatečným daňovým přiznáním za zdaňovací období nebo období, za které se podává daňové přiznání, ve kterých mu vznikla daňová ztráta, **dodatečné daňové přiznání za zdaňovací období, ve kterém uplatní tuto daňovou ztrátu jako odčitatelnou položku od základu daně, hledí se na toto dodatečné daňové přiznání jako na podané v den, kdy byla tato daňová ztráta pravomocně stanovena.** Podání dalšího dodatečného daňového přiznání za stejné období před tímto dnem není přípustné a nezahajuje další řízení. Údaje uvedené v takto podaném dodatečném daňovém přiznání se využijí při stanovení daně, pokud to stav řízení umožňuje.

Příklad 5

Poplatník s příjmy ze živnostenského podnikání vykázal za zdaňovací období 2023 základ daně dle § 7 ZDP ve výši 310 000 Kč a za zdaňovací období 2024 ve výši 420 000 Kč. Za obě zdaňovací období řádně zaplatil daň z příjmů fyzických osob. Ve zdaňovacím období 2025 z důvodu delší nemoci musel poplatník omezit množství zakázek, a proto za rok 2025 vyčíslí daňovou ztrátu z podnikání ve výši 450 000 Kč. Jiné příjmy poplatník nemá a uplatňuje pouze základní slevu na dani na poplatníka.

Poplatník může podat dodatečné daňové přiznání za zdaňovací období 2023 a 2024, ve kterých si od základu daně odečte stanovenou daňovou ztrátu za zdaňovací období 2025. Měl by však postupovat tak, aby při uplatnění odpočtu této daňové ztráty mohl uplatnit za rok 2023 a 2024 plnou výši původně uplatněné základní slevy na dani na poplatníka 30 840 Kč. Za zdaňovací období 2023 uplatní proto odpočet daňové ztráty z roku 2025 ve výši 104 400 Kč a za rok 2024 ve výši 214 400 Kč. Přeplytek na dani za zdaňovací období 2023 činí $104\,400\text{ Kč} \times 0,15 = 15\,660\text{ Kč}$ a za